

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5OboE/15/2013
Identifikačné číslo spisu:	3707202742
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3707202742.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému Y. P., nar. X. P. XXXX, bytom T., o vymoženie 202,65 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 6 Er 185/2007, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. februára 2013, č. k. 6 CoE 35/2013-94 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. februára 2013, č. k. 6 CoE 35/2013-94, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. februára 2013, č. k. 6 CoE 35/2013-94, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania **z a s t a v u j e**.

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **sa z a m i e t a**.

Dovolanie oprávneného **sa o d m i e t a**.

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 8. januára 2007 sp. zn. SR 7150/06 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Považská Bystrica uznesením z 21. augusta 2012, č. k. 6 Er 185/2007-75, exekúciu zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, príslušné ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“), príslušné ustanovenia zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a príslušné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“).

V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že oprávnený podal 14. septembra 2006 na Exekútorský úrad JUDr. Márie Krasňanovej návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie sumy 6 105,-- Sk/202,65 eur spolu s úrokom z omeškania 0,25% denne zo sumy 3 980,-- Sk/132,11 eur od 10.

októbra 2006 do zaplattenia, trov rozhodcovského konania 3 244,- Sk/107,68 eur a trov exekučného konania, a to na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, spis. zn. SR 7150/06 z 8. januára 2007. Poverením zo 17. apríla 2007 súd prvého stupňa poveril súdnu exekútorku vykonaním exekúcie na v zmysle návrhu oprávneného. Uznesením č. k. 6Er/185/2007-49 zo 6. mája 2011 súd prvého stupňa zastavil exekúciu v časti o vymoženie sumy 60,58 Eur, úroku z omeškania 0,25% denne zo sumy 132,11 Eur od 10. októbra 2006 do zaplattenia, vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava, žiadosť JUDr. Márie Krasňanovej na rozhodnutie o trovách exekúcie zamietol. Proti výroku o čiastočnom zastavení exekúcie podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 5CoE/282/2011-64 z 30. apríla 2012 uznesenie súdu prvého stupňa o čiastočnom zastavení konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie za účelom posúdenia platnosti rozhodcovskej doložky v zmysle predpisov na ochranu práv spotrebiteľov, pričom, ak je rozhodcovská doložka neplatná, z nej vyplývajúci rozhodcovský rozsudok nemôže byť spôsobilým exekučným titulom. Exekučným titulom v predmetnej exekučnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, spis. zn. SR 7150/06 z 8. januára 2007, s vyznačenou právoplatnosťou 30. január 2007 a vykonateľnosťou 2. február 2007. Predmetným rozsudkom bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému sumu 6 105,-- Sk spolu s úrokom z omeškania 0,25% denne zo sumy 3 980,-- Sk od 10. októbra 2006 do zaplattenia, trovy rozhodcovského konania 3 244 Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a to na základe predloženej zmluvy o úvere z 5. apríla 2006. Oprávnený uzavrel s povinným 5. apríla 2006 zmluvu o úvere č. 3201447, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi úver v sume 165,97 eur (5 000,-- Sk). Za poskytnutie úveru sa povinný zaviazal zaplatiť oprávnenému poplatok 3 640,-- Sk, t. j. celkovo sa zaviazal zaplatiť oprávnenému sumu 8 640,- Sk, a to v 9 mesačných splátkach po 960,-- Sk počnúc 24. aprílom 2006. V zmluve je povinný označený svojím menom, priezviskom, rodným číslom, číslom OP, bydliskom. V Zmluve o úvere je uvedené, že bola uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“). Súd v odôvodnení poukázal na body 6, 17 a 19 VPPÚ. Po preskúmaní rozhodcovského rozsudku a zmluvy o úvere z 5. apríla 2006 dospel súd prvého stupňa k záveru, že predmetná zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 písm. d/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, keďže výška poskytnutého úveru nedosahuje 6 000,-- Sk. Je však zrejmé, že ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 23a ods. 1 a 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Povinný nebol v zmluve označený ako podnikateľ, ale ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Oprávnený - podnikateľ mal vopred pripravené znenie VPPÚ, ktoré používa vo všetkých prípadoch. Povinný teda pred uzavretím zmluvy nemohol obsah zmluvy nijakým podstatným spôsobom ovplyvniť. Na právny vzťah z tejto spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nutné vždy aplikovať citované spotrebiteľské právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Pokiaľ aj bod 19. VPPÚ obsahuje klauzulu v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, t. j., že na všetky právne vzťahy založené zmluvou o úvere sa použijú ustanovenia Obchodného zákonníka, táto klauzula nepochybne obchádza ustanovenie § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka o nemožnosti odchyliť sa v neprospech spotrebiteľa od výhodnejšej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku, a je preto zo zákona neplatná. Súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru (VPPÚ), ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli oprávneným vyhotovené vopred ako formulár. Po preskúmaní veci súd prvého stupňa konštatoval, že v bode 17 VPPÚ, ktoré sú súčasťou zmluvy, je obsiahnutá rozhodcovská doložka, ktorú treba považovať za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podľa čl. 3 ods. 3 v spojení s bodom 1 písm. q/ Prílohy č. 1 Smernice Rady 93/13/. Výpočet neprijateľných zmluvných podmienok v § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, nie je konečný a súd môže podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka po preskúmaní veci ako neprijateľnú podmienku vyhodnotiť aj iné tam výslovne neuvedené zmluvné ustanovenie, pokiaľ spĺňa zákonom vyžadované predpoklady. Cieľom rozhodcovskej zmluvy/doložky je dosiahnuť prejednanie veci pred rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Ak však nebola dojednaná individuálne v štandardnej zmluve, ale bola „nanútená“ jednou zmluvnou stranou, je daný predpoklad, že slabšia strana vzťahu (spotrebiteľ) sa nedokáže v prípadnom rozhodcovskom konaní riadne brániť. Doložku obsiahnutú v

bode 17 VPPÚ si v konkrétnom prípade spotrebiteľ/povinný nedojednal individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber, vzhľadom na jej spojenie s ďalšími podmienkami zmluvy. Celú zmluvu, vrátane VPPÚ mohol ako celok len prijať a podrobiť sa týmto podmienkam alebo celú zmluvu odmietnuť. Rozhodcovská doložka neobsahuje žiadne poučenie spotrebiteľa o rozdieli medzi rozhodcovským konaním a občianskym súdnym konaním na všeobecnom súde. Doložka ďalej bola do úverových zmluvných podmienok vsunutá oprávneným ešte pred vznikom samotnej zmluvy (pretože tieto nepochybne používal vo vzťahu k neurčitému okruhu väčšieho množstva spotrebiteľov). V bode 17 VPPÚ bol upravený alternatívny spôsob riešenia sporov zo zmluvy, jednak v rozhodcovskom konaní alebo cestou súdu, avšak možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným je len zdanlivá, keď vo väčšine prípadov určuje spôsob riešenia prípadného sporu a v prípade rozhodcovského konania aj osobu rozhodcu oprávnený. Spotrebiteľ síce mal možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, avšak podaním žaloby v rozhodcovskom konaní oprávneným, stratil možnosť domáhať sa právnej ochrany pred všeobecným súdom. V danom prípade bola voľba rozhodcovského súdu a osoby rozhodcu uskutočnená jednostranne, nakoľko dojednanie na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo aj samotnému rozhodnutiu povinného si finančné prostriedky touto cestou obstaráť, čiže uzatvoreniu zmluvy. Ak rozhodcovská doložka dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je dodávateľ. Rozhodcovskú doložku je preto treba vykladať tak, že neodporuje citovanému zákonnému ustanoveniu iba vtedy, ak práva v exekúcii uplatňuje ako oprávnený spotrebiteľ. Neprijateľné zmluvné podmienky sú absolútne neplatné. Bez platnej rozhodcovskej zmluvy rozhodcovský súd nemal právomoc v spore z úverovej zmluvy rozhodovať a rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom bez platnej rozhodcovskej zmluvy je plnením právom nedovoleným a nemožno ho vymáhať. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa exekúciu podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 písm. c/, ods. 2 ZoRK.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 19. februára 2013, č. k. 6 CoE 35/2013-94 tak, že návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd sa najprv zaoberal návrhom oprávneného na prerušenie exekučného konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a dospel k záveru, že tento návrh je potrebné zamietnuť.

Odvolací súd poukázal na ust. § 36 ods. 5 Exekučného poriadku a mal za to, že v zmysle tohto ustanovenia, exekučné konanie v zásade nemožno prerušiť, okrem prípadov, keď tak ustanoví osobitný predpis (napríklad ust. § 14 ods. 5 písm. b/ ZoRK). Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že prerušenie predmetnej exekúcie nie je podľa zákona prípustné a súd preto návrh oprávneného na prerušenie exekúcie zamietol.

V odôvodnení poukázal aj na judikaturu Súdneho dvora EÚ - Asturcom Telecomunicaciones CL proti Cristine Rodríguezovej Nogueirovej C-40/08, na uznesenie Súdneho dvora EÚ zo 16. novembra 2010, C-76/10, bod 60-63; rozsudok z 1. apríla 2004 Freiburger Kommunalbauten C-237/02, bod 19, rozsudok zo 6. októbra 2005, My Travel, C-291/03, bod 43.

V ďalšej časti odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní oprávneným vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukázal v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p.

Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona v danej veci, a to predovšetkým § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v platnom znení, § 45 ods. 1 až 3 ZoRK v platnom znení, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v platnom znení, a na túto právnu úpravu nadväzujúcich právnych noriem ako zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, Smernice Rady 93/13/EHS a ďalšej súvisiacej legislatívy je napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vecne správne a aj náležité

odôvodnené.

Správny bol záver súdu prvého stupňa, ktorý uviedol, že predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve, keďže medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľské právo patrí k najviac sa rozvíjajúcim oblastiam práva, ktorého základnou funkciou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Týmto sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky tie zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Smernica Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Odvolací súd pre úplnosť dodal, že slovenský právny poriadok exemplifikatívne vymedzuje neprijateľné podmienky v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom súd môže postupovať aj podľa generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, to znamená nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu v Občianskom zákonníku. Pokiaľ vo veci vydal rozhodcovský rozsudok, rozhodca, ktorý konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorý súd považuje ako celok za neprijateľnú a tým neplatnú, súd prvého stupňa v konečnom dôsledku správne exekúciu zastavil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a doplnenia dovolania (ďalej len „dovolanie“), ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trenčíne z 19. februára 2013, sp. zn. 6 CoE 35/2013, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté

rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. februára 2013 č. k. 6 CoE 35/2013-94 v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. februára 2013 č. k. 6 CoE 35/2013-94 podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahu rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn.: 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn.: 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn.: 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 ECdo 46/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 45/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj

bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Nedôvodnou je i námietka oprávneného, že mu súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom, keďže nebolo nariadené v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ústne pojednávanie. Toto ustanovenie však (účinné od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012) ustanovovalo povinnosť nariadiť pojednávanie iba v prípadoch zastavenia exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Ako vyplýva z rozhodnutia exekučného súdu, tento exekúciu zastavil podľa ustanovenia § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, a teda exekúciu zastavil, pretože to vyplývalo z ustanovení tohto alebo osobitného zákona. Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že aj keby sa jednalo o prípad zastavenia exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ Exekučného poriadku (ako to tvrdil oprávnený v dovolaní), so zreteľom na účinnosť ustanovenia § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (iba do 31. decembra 2012), nebolo by možné (vo vytýkanom smere) dosiahnuť žiadnu nápravu ani zrušením dovolaní napadnutého rozhodnutia. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že dané ustanovenie je svojím charakterom procesné a na rozdiel od hmotného práva platí zásada, že v prípade procesných predpisov sa postupuje podľa procesných predpisov účinných v čase úkonov súdu. Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade zrušenia rozhodnutí odvolacieho aj prvostupňového súdu, by tieto neboli povinné nariadiť vo veci ústne pojednávanie, pretože ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku už nie je účinné.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex offo vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnomu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody

rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námieta oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože povinný návrh na jej priznanie nepodal (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.